

Proces umeščanja in načrtovanja energetske infrastrukture državnega pomena v prostor

The process of spatial placement of energy infrastructure of national importance

Mateja Klinar

POVZETEK

Proces umeščanja energetske infrastrukture državnega pomena v prostor predstavlja ključno fazo pri načrtovanju, razvoju in izvedbi energetskih projektov. Z državnim prostorskim načrtovanjem se določijo načrtovane prostorske ureditve, območje državnega prostorskega načrtovanja, prostorski izvedbeni pogoji za projektiranje na tem območju in usmeritve za določitev namenske rabe prostora v občinskih prostorskih izvedbenih aktih za to območje. Državno prostorsko načrtovanje poteka ali s postopkom priprave in sprejetjem državnega prostorskega načrta ali z združenim postopkom načrtovanja in dovoljevanja. Udeleženci postopkov državnega prostorskega načrtovanja so pobudnik, investitor, ministrstvo, pristojno za prostor in projektna skupina.

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je kot pobudnik prostorskih ureditev državnega pomena na področju energetske infrastrukture pristojno za preveritev ustrezne utemeljenosti pobude v prostorskih strateških aktih in razvojnih dokumentih s področja energetike ter za obveščanje o strateškem pomenu umeščanja energetske infrastrukture državnega pomena.

V RS je trenutno v pripravi 15 državnih prostorskih načrtov s področja energetske infrastrukture. Med njimi prevladujejo državni prostorski načrti za polja vetrnih elektrarn.

Glavni cilj umeščanja v prostor je zagotoviti podlago za izvedbo ureditev za učinkovito, zanesljivo in trajnostno energetske oskrbo. Pri tem je potrebno upoštevati kompleksnost različnih varstvenih interesov, kot so varovanje ljudi in okolja ter ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine in varstvo kmetijskih zemljišč.

Postopek državnega prostorskega načrtovanja se začne na pobudo, ki mora biti obrazložena in utemeljena v prostorskih strateških aktih in razvojnih dokumentih s področja, na katerem je podana. Poleg podatkov, potrebnih za odločanje o nadaljevanju postopka, mora vsebovati tudi osnutek načrta sodelovanja javnosti in osnutek časovnega načrta. Fazi pobude sledi izdelava študije variant, v kateri se izvede vrednotenje in izbor najustreznejše rešitve ter izvede celovita presoja vplivov na okolje. Državni prostorski načrt, v katerem je opredeljena natančna lokacija in tehnična opredelitev načrtovane prostorske ureditve, sprejme vlada z uredbo.

Praksa kaže, da se zaradi vse večjega zanimanja in družbene aktivnosti prebivalcev, civilne družbe in lokalnih skupnosti v postopkih umeščanja v prostor praviloma soočamo z negativnimi odzivi na umeščanje energetske infrastrukture državnega pomena, med njimi predvsem daljnovidov ter vetrnih, sončnih in hidro elektrarn. Še vedno je največ nestrinjanja zaradi potencialnih vplivov elektromagnetnega sevanja, hrupa, vidne izpostavljenosti, omejitev dejavnosti na kmetijskih in gozdnih zemljiščih, zmanjšanja vrednosti nepremičnin, vplivov na ribe in druge vodne organizme, zaradi zadrževanja usedlin zaradi jezov.

Vključevanje javnosti in drugih zainteresiranih strani je pomemben del procesa, saj zagotavlja transparentnost postopka in usklajevanje rešitev že v najzgodnejših fazah.

• KLJUČNE BESEDE: Umeščanje v prostor, Državni prostorski načrt, Energetska infrastruktura državnega pomena, Pobuda, Celovita presoja vplivov na okolje;

Mateja Klinar

Direktorat za energijo, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo. Langusova 4, 1000 Ljubljana

e-naslov: mateja.klinar@gov.si